

'Wat sta je hier nog, jongen? Ga!' Ik voel hoe bloed naar mijn wangen kruipt om deze donkerrood te kleuren. Mijn ogen zoeken naar de punten van mijn schoenen. Ze willen vluchten van hetgeen ze eerder zagen. Ik zet een paar stappen achteruit en voel met mijn hand waar de deurpost zich bevindt. Ik stap de gang in, zoekend naar mijn bevrijding. De frisse luchtstroom die van buiten zachtjes aan me trekt nodigt me uit tot rennen. Voordat ik hier echter aan toekom, landt mijn wang op de vloerplanken. Terwijl ik overeind probeer te krabbelen zie ik hoe hij zijn been terugtrekt.

'Niet zo snel, jongen.' Ik voel zijn adem in mijn oor. Zijn handen grijpen om m'n bovenarmen. Zonder enige moeite draait hij me om en zet me op m'n voeten. 'Wat jij hier gezien hebt, vergeet je. Begrepen?' Ik knik zonder iets te zeggen. Ik durf hem niet aan te kijken. 'De meester is te goed voor je, om je zo te laten lopen. Besef je dat?' Opnieuw knik ik. Ik wend mijn blik niet af van de punten van mijn schoenen. De klap zie ik dan ook niet aankomen. Des te meer voel ik deze. Ik voel hoe een straaltje bloed kriebelend richting mijn kaak kruipt. 'Straatrat. Niets waard! Brutaal. En een bemoeial.' Een stomp ploft in mijn maag, alle lucht uit mijn longen persend. 'Ga, voordat de meester zich bedenkt. Ik zou hem gelijk geven. Niemand zou je missen. Niemand zou het merken. Vergeet dat niet, stuk straatvuil. Nu, ga!' Zo snel als mijn trillende benen me kunnen dragen, stommel ik naar buiten.

De frisse lucht voelt bevrijdend. Het gevoel blijft helaas niet lang. De blikken van de mensen verstikken me zoals de stomp in de maag van zoëven dat deed. Afkeurend nemen ze mijn verschijning in zich op. Een schooier, bebloed en stinkend. Een stuk vuil dat hier niets te zoeken heeft. Ik probeer me zo snel ik kan uit de voeten te maken. Ik stommel langs de gracht in de richting van de brug. Ik wil niets anders dan zo snel mogelijk weg van hier. Weg van de priemende ogen. Weg uit dit deel van de stad. Weg van het leven dat zo ver van het mijne staat. Ik had nooit die opdracht moeten aannemen. Mijn vader heeft het altijd gezegd: als iets te goed lijkt om waar te zijn, dan zal het wel niet waar zijn. De zoute smaak van het bloed in mijn mond bevestigt zijn gelijk.

Ik moet nog twee huizenrijen voorbij voordat ik op kan gaan in de stromen voetgangers en wagens die de brug en de in het verlengde hiervan liggende straat vullen. Ik probeer mijn pas te versnellen, snakkend naar de anonimiteit van de drukte. Nog een laatste straat oversteken, dan ben ik er. Ik waan me al onzichtbaar, tot ik de donkere wielen plots in mijn ooghoek aan zie komen rollen. Geschrokken houd ik mijn pas in, zoekend naar een mogelijkheid om ze te omzeilen. Voordat ik deze gevonden heb, gaat het deurtje van het rijtuig open. 'Stap in', hoor ik op koele toon. Als bevroren staar ik in het duister van het rijtuig. 'Je hoort het,' klinkt er plots

naast me. De man is kennelijk razendsnel van de bok gesprongen, en duwt me richting de deur. Er zit niets anders op dan te luisteren, en gedwee stap ik via de treeplank naar binnen.

Schommelend zet de koets zich in beweging. Ik zie grachtenwater aan mijn kant van het rijtuig, wat betekent dat we richting de doorgaande weg rijden. Ik zie de brug in beeld komen - de brug waarnaar ik op weg was geweest. Zonder ook maar een moment te vertragen naderen we het vele kruisende verkeer. Ik houd mijn adem in. Op dit deel van de middag is het hier een drukte van jewelste. Een gebrek aan behoedzaamheid leidt tot ongelukken, ik ken de stad goed genoeg om dat zeker te kunnen weten.

Ik durf niet te bewegen, hoewel ik richting het raampje zou willen leunen. Ik zie in het duister van de koets niet veel meer dan de omtrek van een persoon tegenover me. Ik zie geen gezicht. Een breedgerande hoed verbergt dit. Ik hoor ook geen ademhaling. Enkel ruik ik een zachte geur. Zoet. Subtiel. Geen geur die je snel in de stad vindt.

Iets zegt me niet te lang te kijken, noch te diep in te ademen. Mijn hart slaat in mijn keel. Ik wil mijn zorgen verbergen, maar betwijfel of het lukt. In mijn ooghoek zie ik hoe we de dikke stroom kruisend verkeer naderen. Ik wil roepen, maar weet niet hoe. Het voelt alsof mijn keel dichtgeknepen wordt door een onzichtbare hand. Ik voel hoe de ogen onder de rand van de hoed me gade slaan. Precies op het moment dat ik zeker weet dat we te laat zijn om zonder ongelukken af te kunnen remmen, zie ik een hand uit het duister tegenover me komen. Met een snelle beweging wordt het gordijn voor het raampje gesloten, mij het zicht in één beweging ontnemend. Dan hoor ik gegil. Het rijtuig schudt, en ik hoor een luide bonk. Iemand vloekt en roept een verwensing. De zweep knalt, waarna nieuw gegil en gejammer klinkt. Ik voel hoe ik naar voren kom en op de rand van mijn bankje zit. Het liefst wil ik het deurtje openen en naar buiten springen. Iets houdt me tegen. 'Het komt goed. Maak je geen zorgen,' hoor ik de koele stem zeggen. Dan voel ik een doek tegen mijn neus. Een ferme greep achter mijn hoofd belemmert me het wegtrekken ervan. Een zoetige geur dringt mijn neus binnen. Dan wordt alles zwart.

Zachter licht dan ik ooit eerder zag dringt mijn ogen binnen. Een subtiële geur vult mijn neus en botst in mijn voorhoofd met bonkende hoofdpijn. Ik probeer me te oriënteren en vraag me af waar ik in 's hemelsnaam ben. Niets om mij heen geeft me enig aanknopingspunt. De ruime kamer niet. De zachte lakens niet. De luxueuze meubelen niet. De uitvoerige decoratie niet. Niets.

'Drink wat water. Het zal je hoofdpijn doen zakken,' klinkt een koele stem uit de hoek. Verschrikt draai ik me om. Ze zit in de stoel. Felgroene ogen omgeven door een puntgaaf gezicht kijken me doordringend aan. Een huid zo glad dat deze een olijkleurige gloed heeft lijkt met dezelfde precisie om de jukbeenderen gespannen als waarmee de rollen zijden zijn gemaakt waarmee de handelaren uit de Oost komen. Geen zon, geen rook en geen vuil lijkt de weg naar dit kunstwerk te hebben gevonden. Dit is schoonheid in de reinste vorm. Ze zit doodstil, terwijl ze iedere beweging die ik maak of overweeg in zich opneemt. 'Hij had het recht niet je zo te behandelen. Het is een varken. Net als zijn baas.' Ik kijk haar onbegrijpend aan. Ik wil een vraag stellen, maar mijn droge mond staat dit in de weg. Ze lijkt me te begrijpen. De felgroene ogen richten zich op mijn kaak, en het lijkt alsof ze knikt. 'Ze moeten van anderen afblijven. Ze hadden van jou af moeten blijven. Ze hadden van haar af moeten blijven. Varkens, dat zijn het.' Ik beweeg mijn hand langzaam naar het punt haar ogen net op rustten. Een pijnscheut schiet door mijn wang en kaak. Langzaam komt de herinnering terug. 'Wat deed je daar?' Pas wanneer de vraag zich streng herhaalt, besef ik dat deze aan mij wordt gesteld. Ik kijk op en kruis de scherpe, groene ogen. Ik richt mijn blik direct weer op de grond. 'Weet je wie het was? Degene bij wie je was?' Ze komt overeind. Zonder dat ik erover nadenk, druk ik mijn lichaam iets naar achteren. Weg van haar. Ze loopt zonder naar me te kijken voorbij het bed. Voor het grote raam houdt ze stil. 'Ik zal het je vertellen. Het is een van de meest gerespecteerde inwoners van onze stad. Rijk. Succesvol. Een grote weldoener ook. Geliefd door de Kroon. Door de kerk. Door het volk. Hij financiert meerdere weeshuizen, en heeft een eigen armenprogramma. Een groots man,' schampert ze. 'Jij zag zijn andere kant.' Zonder naar haar te kijken weet ik dat ze me in zich opneemt. Ik houd mijn blik strak op de grond gericht. Ik probeer de herinneringen te negeren die zich steeds meer aan me opdringen. Het geknevelde kind. De bezeten blik in de ogen van de man. Ik zou willen dat ik het nooit gezien had. Dat ik het kon verbannen uit mijn gedachten. Helaas gebeurt het tegenovergestelde. De herinnering komt steeds levendiger terug. Het bloed. Het zweet. Het gesnik.

'Jij en ik gaan hem stoppen. Deze man. En alle mannen zoals hij.' Hoe meer woorden ze uitspreekt, hoe meer deze tot me doordringen. Wat zegt ze? Hoe dan? Zij? En ik? Een vrouw? En een jongen. Een schooier zoals ik?

'Vergeef me, juffrouw. U moet mij voor iemand anders aanzien.' Ik waag het om kort haar kant op te kijken. Ze kijkt me ijzig aan. Ze is het meest prachtige wezen dat ik ooit heb gezien. En het meest angstaanjagende. Haar blik doet me beseffen dat ze meent wat ze zegt.

'Geenszins. Ik weet heel goed wie jij bent. Wat jij bent. Jij gaat mij helpen. En ik jou.' Ze klinkt zo resoluut dat ik het bijna niet aandurf haar opnieuw tegen te spreken. Ik raap mijn moed bijeen. Vooral omdat ik aan alles voel dat wat het ook is dat zij voor ogen heeft, het me in grotere problemen zal brengen dan wanneer ik me hier nu aan weet te onttrekken.

'Juffrouw. Het spijt me echt. Ik weet niet wie die meneer is. Ik moest een pakketje brengen, meer niet. Omdat de deur open stond en er niemand reageerde op mijn geklop, liep ik naar binnen. Dat had ik nooit mogen doen. Het was stom. Ik heb niets gezien. Ik weet niet wie die meneer is. Met alle respect, uwe dame, ik weet niet wie u bent. Dit is allemaal een misverstand. Ik wilde alleen een paar munten verdienen. Iets kunnen eten voor mijn zusje en mij. Meer niet.'

'Het is *freule*,' zegt ze op een toon die me het gevoel geeft dat het bloed in mijn aderen stolt. 'Denk je echt dat je veilig bent? Dat ze je laten gaan, na wat je gezien hebt? Er gaan al geruchten over deze man. Over zijn ware aard. Nu nog enkel in de donkere stegen van de stad. In tunnels, riolen en achter hopen afval. Die geruchten zullen niet afnemen. Niet vanzelf. Ze zullen het daglicht vinden. Hij zal er onrustig van worden. Zal zich gaan afvragen wie achter deze geruchten zit. Natuurlijk komt hij dan bij jou uit. De straatjongen die hem betrapte. De straatjongen die hij liet vertrekken, omdat hij te druk bezig was zijn lusten op dat arme meisje bot te vieren. Hij zal zich bedenken, en naar je laten zoeken. Het zal niet lang duren voor je gevonden wordt. Een machtig man als hij heeft nooit lang nodig om iemand gevonden te laten worden. Voordat je het weet zit je in een kerker waar niemand je hoort. Ze zullen je je gezicht ontnemen. Je neus. Je oren. Je tanden. Wat ze met je zullen doen, doet de stadsbeul verbleken. Daarna zal je gevonden worden. Tenminste, dat wat er van je over is. Onherkenbaar. Ontzield. Ergens buiten de stad, daar waar de rivier je achterlaat. Net als dat arme meisje. Als ze geluk heeft tenminste. Als ze hem bevalt, nee, als ze *hen* bevalt, wacht zij een nog veel gruwelijker lot. Ze is de eerste niet, en zal de laatste niet zijn. Niet als wij niets doen. Je hebt geen keus. Zij zal de eerste noch de laatste zijn, en jij ook niet. Je kan niet anders. Ik ga je helpen, en jij gaat mij helpen. Ik ben je redding, en jij kan die van heel veel onschuldigen zijn. Rust, nu. Pico zal je naar huis brengen zodra je opgeknapt bent. Rust, nu.' Kort kijkt ze me aan en knikt ze me toe. De groene ogen doen mijn hele lijf tintelen. Voordat ik me beseft dat ik haar aan heb durven kijken, is ze de kamer al uit. Draaierig grijp ik naar een kom op het tafeltje naast het bed, en spuug de laatste restjes uit van wat er dan ook maar in mijn maag zit.

De koets stopt in een smalle straat, precies voor de mond van een donkere steeg. Het deurtje opent geruisloos. 'Ga, zonder om te kijken,' hoor ik achter het

deurtje vandaan komen. Ik weet dat hij het is. Pico. Hij werkt voor haar. Of met haar. Dat is me onduidelijk. Hij kwam eten brengen, alle dagen die ik in die lichte kamer doorbracht. Hij voelde aan mijn voorhoofd. Onderzocht mijn verwondingen. Vroeg hoe ik me voelde. Niet uit medeleven, dat niet. Puur zakelijk, zoals ik kooplui op de veemarkt had horen vragen naar de conditie van de rest van de bloedlijn van het jongvee dat te koop aangeboden werd.

Vanochtend had hij gesteld dat het tijd was. Tijd om te gaan. Hij had mijn kleding over de stoel gehangen. Mijn eigen kleding, vies en versleten. 'Je mag niet opvallen. Je mag geen woord spreken over wat je zag. Over je verblijf hier. Over haar. Begrepen?' Verder dan een knikje was ik niet gekomen. Toen had hij mij geblinddoekt, waarna we een tijd liepen. Binnen, door gangen. Ik rook planten. Kamers. Boeken. Geuren die ik kende uit huizen die ik 's nachts soms betrad, op zoek naar iets te eten voor mijn zusje en mij. Toen had ik zonlicht gevoeld, alsof we op een binnenplaats of in een tuin waren beland. Bijna meteen werd ik een treeplank op geleid, waarna ik het leer van de bankjes in het rijtuig rook. We hadden gereden. Links, rechts en rechtdoor, steeds opnieuw en in steeds andere volgorde. Ik waande me niet langer in de stad die ik zo goed ken. Had in ieder geval geen idee meer waar ik daarbinnen zou moeten zijn.

Net toen ik overtuigd raakte dat ik nu reeds in een rivier zou eindigen, het weerzinwekkende beeld dat zij mij geschetst had, had iemand mijn blinddoek afgedaan. Iemand bij mij in het rijtuig. Niet Pico. Die rook anders. Kruidiger. Ook zij niet. Daarvoor was de geur niet zoet genoeg. Wie het wel was, kon ik niet zien. Mijn ogen hadden te veel tijd nodig gehad om aan het donker te wennen. Het rijtuig was reeds de smalle straat ingedraaid. Nu stond ik op de treeplank, en durfde ik niet om te kijken.

Ze zeggen dat van alle inwoners ratten en muizen zich het snelst en minst opgemerkt door de stad kunnen verplaatsen. Langs gevels, door kieren, via goten en geulen en altijd in het donker. Geruisloos en snel als de wind, terwijl niemand iets doorheeft. Het kan bijna niet anders dan dat ze ons hier ook mee bedoelen. Ons, de kinderen van de stad. De kinderen van de straat. Geruisloos. Snel als de wind. Onzichtbaar.

Ik schiet van afvalhoop naar portiek en van steeg naar stapel kisten. Hoewel het midden op de dag moet zijn, heb ik nog nauwelijks daglicht gezien. Dit deel van de stad ziet nu eenmaal niet veel daglicht. Wat zou het er ook aan hebben, aan die weldaad? Het zou alleen maar zichtbaar maken hoe mensen hier proberen te leven. Sommige dingen wil de mens liever niet weten.

Net zo min als daglicht kent dit deel van de stad stapstenen. Wie of wat zou er immers voldoende belang hebben of er voldoende belang bij hebben om deze hier te plaatsen? Of, andersom: wie zou ze missen? Niemand die er echt toe doet, en dus zijn ze er niet. Niet dat ik ze mis. Ik heb geleerd mezelf zonder te verplaatsen, en tegelijkertijd toch redelijk schoon te blijven. Een kwestie van aanvoelen welke kleur bruin op de grond niet te vertrouwen. Welke structuren te vermijden. Op welke plaatsen te verwachten dat er boven een raam is waar iets uitgegooid kan worden en, vooral, hoe te vertrouwen op je zintuigen en dan in het bijzonder je neus. Toegegeven, soms zou je zonder willen in dit stinkende, bedompte deel van de stad. Als je je wil verplaatsen, is je neus echter onmisbaar.

Mijn neus vertelt me nu dat de donkere vlek die de steeg waar ik mij in begeef in tweeën deelt niet te vertrouwen is. Daarmee wil ik niet in aanraking komen, vertelt de geur me die me tegemoet treedt zodra ik in de buurt kom. Ik doe dan ook een paar passen terug, neem een flinke aanloop en spring eroverheen. Tijdens mijn sprong wordt mijn voorgevoel bevestigd. Vanaf de randen van de vlek, net achter een hoop waarvan ik dacht dat het slechts vuil was, klinkt een vijandig gepiep. De spitse snuit en felle, kleine ogen schieten mijn kant uit. Pas als ze zien dat ik eerder dan hun aanval doel raakt voorbij ben, keren ze terug richting de aangevreten benen die ik vanonder de hoop vuil zie steken.

Ik draai links en schiet meteen rechts een portiek in. Even sta ik stil, en ik laat me op m'n hurken zakken. Terwijl mijn hartslag zakt, tuur ik het schemerdonker van de steeg in. Niemand. Ik verlaat de portiek en kruip naar de stapel lege kisten die iets verderop staat. Ik tast de gevel van het oude pand af, en voel waar de grote plank het gat in de gevel en de fundering verbergt. Ik kijk een laatste keer de steeg door om zeker te weten dat er niemand is en trek de plank opzij. Ik laat me in het gat zakken, schuif de plank terug en neem een moment om op adem te komen. Ik ben thuis.